

TRƯỜNG THCS CHI LĂNG
MÔN CÔNG NGHỆ 7
Tuần 5

ÔN TẬP

I. HỆ THỐNG KIẾN THỨC ĐÃ HỌC:

1. Vai trò, nhiệm vụ của trồng trọt

- ❖ Vai trò của trồng trọt
- ❖ Nhiệm vụ của trồng trọt

2. Đất trồng

- ❖ Khái niệm về đất trồng và thành phần của đất trồng
 - Khái niệm về đất trồng
 - Vai trò của đất trồng
 - Thành phần của đất trồng
- ❖ Một số tính chất chính của đất trồng
 - Thành phần cơ giới của đất
 - Độ chua, độ kiềm của đất
 - Khả năng giữ nước và chất dinh dưỡng của đất
- ❖ Biện pháp sử dụng, cải tạo và bảo vệ đất
 - Biện pháp sử dụng đất hợp lí
 - Biện pháp cải tạo và bảo vệ đất

3. Phân bón

- ❖ Phân bón là gì?
- ❖ Tác dụng của phân bón
- ❖ Cách sử dụng các loại phân bón thông thường
- ❖ Cách bảo quản các loại phân bón thông thường

II. CÂU HỎI ÔN TẬP

Câu 1: Trồng trọt có vai trò gì trong nền kinh tế nước ta? Mỗi vai trò cho 2 ví dụ minh họa.

- Cung cấp lương thực, thực phẩm cho con người. VD: lúa, ngô, khoai....
- Cung cấp nguyên liệu cho các ngành công nghiệp khác. VD: mía, cao su....
- Cung cấp thức ăn cho vật nuôi. VD: cỏ, rau, thóc...
- Cung cấp nông sản để xuất khẩu. VD: cà phê, lúa, điều....

Câu 2: Thế nào là đất trồng? Đất trồng có tầm quan trọng như thế nào đối với cây trồng?

- Đất trồng là lớp bề mặt tơi xốp của vỏ Trái Đất, trên đó thực vật có thể sinh sống và sản xuất ra sản phẩm
- Vai trò của đất trồng: là môi trường cung cấp nước, chất dinh dưỡng, oxi và giữ cho cây đứng vững

Câu 3: Đất trồng gồm những thành phần nào? Vai trò của từng thành phần đối với cây trồng?

- Đất trồng gồm phần khí, phần lỏng và phần rắn. Phần rắn gồm chất vô cơ và chất hữu cơ
- Vai trò của từng thành phần:
 - + Phần khí: cung cấp oxi cho cây hô hấp
 - + Phần lỏng: hòa tan các chất hữu cơ
 - + Phần rắn: cung cấp chất dinh dưỡng cho cây và giữ cho cây đứng vững

Câu 4: Độ chua và độ kiềm của đất được đo bằng gì? Căn cứ vào trị số pH người ta chia đất thành những loại đất nào?

- Độ chua và độ kiềm của đất được đo bằng độ pH
- Căn cứ vào trị số pH người ta chia đất thành 3 loại:
 - + Đất chua: pH < 6,5
 - + Đất trung tính: pH=6,6 – 7,5
 - + Đất kiềm: pH > 7,5

Câu 5: Người ta thường dùng những biện pháp nào để sử dụng đất hợp lí?

Biện pháp sử dụng đất	Mục đích
Thâm canh tăng vụ	Tăng sản lượng nông sản
Không bỏ đất hoang	Tăng diện tích đất trồng
Chọn cây trồng phù hợp với đất	Tăng năng suất cây trồng
Vừa sử dụng đất, vừa cải tạo	Tăng độ phì nhiêu cho đất

Câu 6: Phân bón là gì? Tác dụng của phân bón?

* Phân bón là “thức ăn” do con người bổ sung cho cây trồng

*** Tác dụng của phân bón:**

- Tăng năng suất cây trồng
- Tăng chất lượng nông sản
- Tăng độ phì nhiêu của đất

Câu 7: Có mấy nhóm phân bón chính? Kể tên các nhóm phân bón và tên các loại phân bón của từng nhóm.

- Có 3 nhóm phân bón chính: Phân hữu cơ, phân hóa học, phân vi sinh
- Phân hữu cơ:
 - + Phân chuồng
 - + Phân bắc
 - + Phân xanh
 - + Phân rác
 - + Than bùn
 - + Khô dầu
- Phân hóa học:
 - + Phân đạm (N)
 - + Phân đa nguyên tố
 - + Phân vi lượng
 - + Phân lân (P)
 - + Phân kali (K)
- Phân vi sinh:

- + Phân bón có chứa vi sinh vật chuyển hóa đạm
- + Phân bón có chứa vi sinh vật chuyển hóa lân

Câu 8: Các loại phân bón thông thường được bảo quản như thế nào?

❖ Phân hóa học:

- Đặt trong chum, vại sành đậy kín hoặc bao gói bằng bao ni lông
- Để nơi cao ráo, thoáng mát
- Không để lẫn lộn các loại phân bón với nhau

❖ Phân chuồng: có thể bảo quản tại chuồng nuôi hoặc lấy ra ủ thành đống, dùng bùn ao trát kín bên ngoài

Câu 9: Cho các loại phân bón sau: Nitragin (phân bón chứa vi sinh vật chuyển hóa đạm), khô dầu dừa, NPK, phân trâu bò, DAP, cây điền thanh, bèo dậu, urê, supe lân, khô dầu đậu tương

Hãy sắp xếp các loại phân bón trên theo các nhóm phân bón chính qua bảng sau:

Nhóm phân bón	Loại phân bón
Phân hữu cơ	
Phân hóa học	
Phân vi sinh	

Câu 10: Trồng đất trong môi trường đất và môi trường nước có điểm gì giống và khác nhau?

❖ Giống nhau:

.....

❖ Khác nhau:

.....

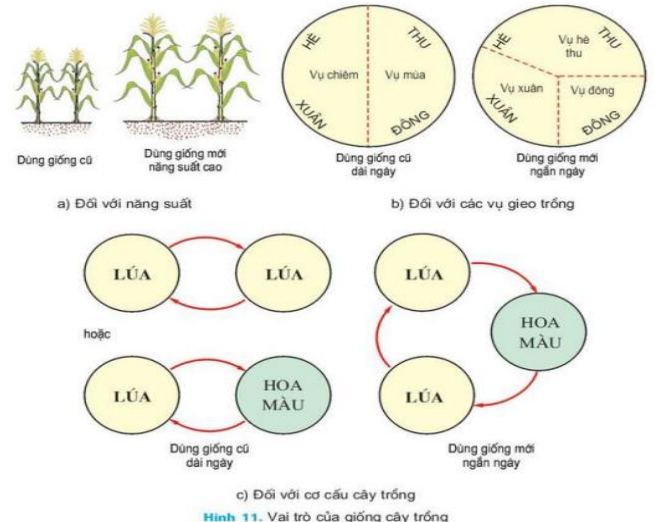
TUẦN 6

Bài 10: VAI TRÒ CỦA GIỐNG VÀ PHƯƠNG PHÁP CHỌN TẠO GIỐNG CÂY TRỒNG

I. Vai trò của giống cây trồng

Em hãy quan sát hình 11, trả lời câu hỏi và ghi vào vở bài tập :

- Thay giống cũ bằng giống mới năng suất cao có tác dụng gì ?
- Sử dụng giống mới ngắn ngày có tác dụng gì đến các vụ gieo trồng trong năm ?
- Sử dụng giống mới ngắn ngày có ảnh hưởng như thế nào đến cơ cấu cây trồng ?

Hình 11. Vai trò của giống cây trồng

GHI NHỚ

- Tăng năng suất cây trồng
- Tăng chất lượng nông sản
- Tăng vụ
- Thay đổi cơ cấu cây trồng

II. Tiêu chí đánh giá cây trồng

Có nhiều tiêu chí để đánh giá một giống tốt. Theo em một giống tốt cần đạt tiêu chí nào sau đây :

1. Sinh trưởng tốt trong điều kiện khí hậu, đất đai và trình độ canh tác của địa phương.
2. Có năng suất cao.
3. Có chất lượng tốt.
4. Có năng suất cao và ổn định.
5. Chống, chịu được sâu, bệnh.

GHI NHỚ

- Sinh trưởng tốt trong điều kiện khí hậu, đất đai và trình độ canh tác của địa phương
- Có chất lượng tốt
- Có năng suất cao và ổn định
- Chống, chịu được sâu, bệnh

III. Phương pháp chọn tạo giống cây trồng

1. Phương pháp chọn lọc

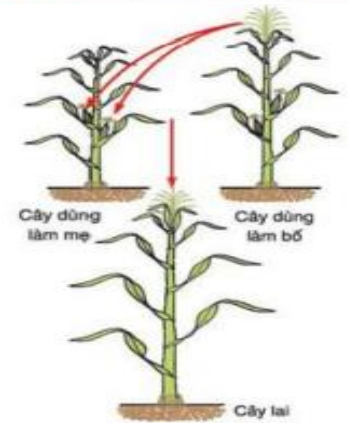
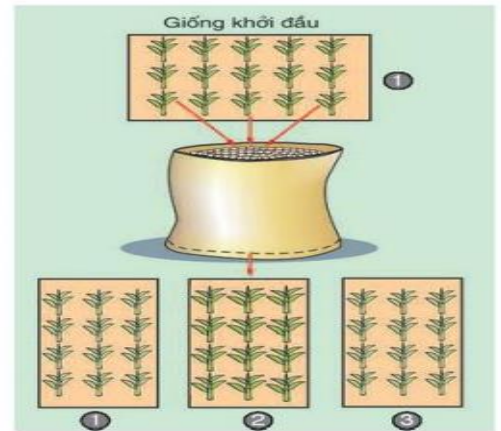
GHI NHỚ

Đặc điểm: Chọn cây có đặc tính tốt thu lấy hạt so sánh với giống ban đầu sau đó đem nhân giống sản xuất đại trà.

2. Phương pháp lai

GHI NHỚ

Đặc điểm: Lấy phần hoa của cây bố thụ phấn lên đầu nhụy của cây mẹ → đem hạt cây mẹ gieo trồng → cây lai → đem nhân giống

Hình 13. Phương pháp lai

3. Phương pháp gây đột biến

GHI NHỚ

Đặc điểm: Dùng tia α , γ hoặc chất hóa học gây đột biến ở một số bộ phận của cây → chọn cây đột biến có lợi để nhân giống

Dặn dò: Ghi và học nội dung ghi nhớ

Xem trước nội dung bài 11: SẢN XUẤT VÀ BẢO QUẢN GIỐNG CÂY TRỒNG

Bài 11: SẢN XUẤT VÀ BẢO QUẢN GIỐNG CÂY TRỒNG

I. Sản xuất giống cây trồng

1. Sản xuất giống cây trồng bằng hạt

Quan sát sơ đồ 3 và kiến thức SGK/ 26 và trả lời câu hỏi:

CH: Tại sao phải phục tráng (phục hồi) hạt giống?

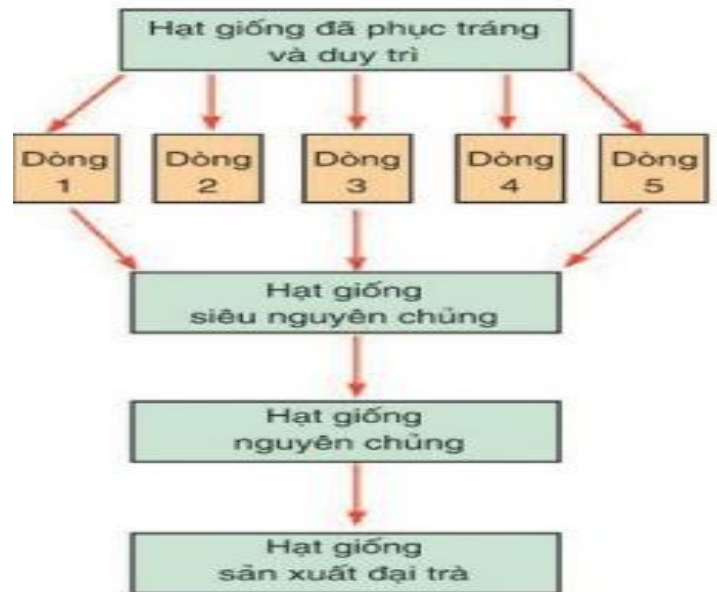
.....
.....

CH: Sản xuất giống cây trồng bằng hạt được tiến hành như thế nào?

.....
.....

CH: Sản xuất giống cây trồng bằng hạt thường áp dụng với cây trồng nào?

.....
.....

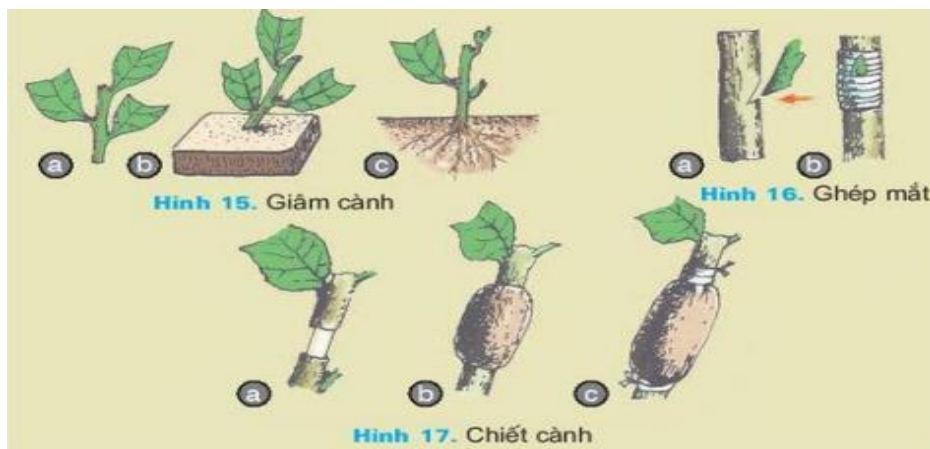
Sơ đồ 3. Sơ đồ sản xuất giống cây trồng bằng hạt

GHI NHỚ

- Vẽ sơ đồ 3 vào vở
- Sản xuất giống cây trồng bằng hạt thường áp dụng cho các cây ngũ cốc, cây họ đậu và các cây lấy hạt khác

2. Sản xuất giống cây trồng bằng nhân giống vô tính

Hình 15, 16, 17, mô tả một số phương pháp nhân giống vô tính thường dùng. Dựa vào các hình vẽ đó, hãy ghi vào vở bài tập đặc điểm của các phương pháp giâm cành, chiết cành, ghép mắt (hoặc cành).

- *Giâm cành:*
-
- *Ghép mắt:*
-
- *Chiết cành:*
-

CH: Sản xuất cây trồng bằng phương pháp nhân giống vô tính thường áp dụng với những loại cây nào?

.....

.....

GHI NHỚ

- Các phương pháp nhân giống vô tính: giâm cành, ghép mắt, chiết cành.
- Sản xuất giống cây trồng bằng nhân giống vô tính thường áp dụng cho các loại cây ăn quả, cây hoa, cây kiểng

II. Bảo quản hạt giống cây trồng

CH: Muốn bảo quản tốt hạt giống cần đảm bảo những điều kiện gì?

.....

.....

.....

GHI NHỚ

- Hạt giống phải đạt chuẩn: khô, mẩy, không lẫn tạp chất, tỉ lệ hạt lép thấp, không bị sâu, bệnh....
- Nơi cất giữ (bảo quản) phải đảm bảo nhiệt độ, độ ẩm không khí thấp, phải kín, không để chim, chuột, côn trùng không xâm nhập được.
- Trong quá trình bảo quản, thường xuyên kiểm tra nhiệt độ, độ ẩm, sâu, mọt để có biện pháp xử lý kịp thời
 - + Bảo quản trong chum, vại hoặc trong bao, túi kín.
 - + Có thể bảo quản trong kho lạnh

Tuần 7 (tiết 2) +8

Chủ đề: SÂU, BỆNH HẠI CÂY TRỒNG VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ

I. SÂU, BỆNH HẠI CÂY TRỒNG

1. Tác hại của sâu, bệnh

Em hãy nêu một vài ví dụ về ảnh hưởng của sâu, bệnh hại đến năng suất và chất lượng nông sản.

GHI NHỚ

Sâu, bệnh có ảnh hưởng xấu đến đời sống cây trồng. Khi bị sâu, bệnh phá hại, cây trồng sinh trưởng, phát triển kém, năng suất và chất lượng nông sản giảm, thậm chí không cho thu hoạch.

2. Khái niệm về côn trùng và bệnh cây

2.1. Khái niệm về côn trùng

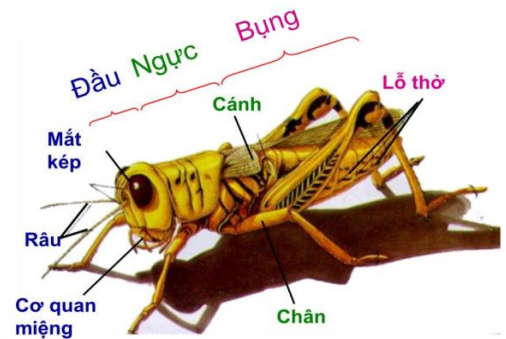
Đọc nội dung SGK/28 và quan sát hình 18,19:

CH: Côn trùng là gì?

.....

CH: Quan sát hình 18,19 hãy nêu những điểm giống nhau và khác nhau giữa biến thái hoàn toàn và biến thái không hoàn toàn.

.....

Hình 18. Biến thái hoàn toàn

Hình 19. Biến thái không hoàn toàn

GHI NHỚ

- Côn trùng (sâu bọ) là lớp động vật thuộc ngành động vật chân khớp, cơ thể chia làm 3 phần: đầu, ngực, bụng. Ngực mang 3 đôi chân và thường có 2 đôi cánh, đầu có 1 đôi râu
- Vòng đời của côn trùng là khoảng thời gian từ giai đoạn trứng đến côn trùng trưởng thành và lại đẻ trứng
- Côn trùng có 2 kiểu biến thái: biến thái hoàn toàn và biến thái không hoàn toàn

2.2. Khái niệm về bệnh cây

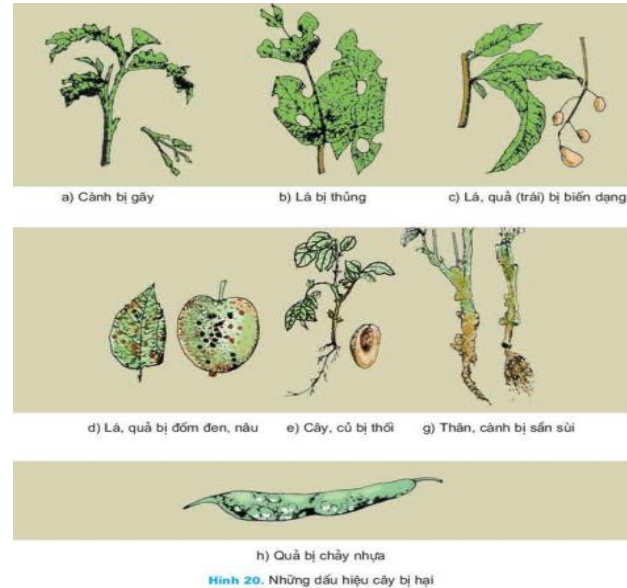
GHI NHỚ

- Bệnh cây là trạng thái không bình thường về chức năng sinh lí, cấu tạo và hình thái cấu tạo của cây dưới tác động của vi sinh vật gây bệnh và điều kiện sống không thuận lợi
- Vi sinh vật gây bệnh: nấm, vi khuẩn, vi rút

2.3. Một số dấu hiệu khi cây trồng bị sâu, bệnh phá hại

Quan sát hình 20 SGK/29 và liệt kê một số dấu hiệu khi cây trồng bị sâu, bệnh phá hại

.....
.....

Hình 20. Những dấu hiệu cây bị hại

GHI NHỚ

Khi cây bị sâu, bệnh phá hại, thường có những biến đổi về màu sắc, hình thái, cấu tạo....

II. NGUYÊN TẮC VÀ CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ SÂU, BỆNH HẠI

1. Nguyên tắc phòng trừ sâu, bệnh hại

Đọc thông tin SGK/ 30

CH: Tại sao lại lấy nguyên tắc phòng là chính để phòng trừ sâu, bệnh hại?

.....
.....

GHI NHỚ

Khi tiến hành phòng trừ sâu, bệnh hại phải đảm bảo những nguyên tắc sau:

- Phòng là chính
- Trừ sớm, trừ kịp thời, nhanh chóng và triệt để
- Sử dụng tổng hợp các biện pháp phòng trừ

2. Các biện pháp phòng trừ sâu, bệnh hại

2.1. Biện pháp canh tác và sử dụng giống chống sâu, bệnh hại

Em hãy ghi vào vở bài tập tác dụng phòng trừ sâu, bệnh hại của biện pháp canh tác và sử dụng giống chống sâu, bệnh theo mẫu bảng sau :

Biện pháp phòng trừ	Tác dụng phòng trừ sâu, bệnh hại
<ul style="list-style-type: none">- Vệ sinh đồng ruộng- Làm đất- Gieo trồng đúng thời vụ- Chăm sóc kịp thời, bón phân hợp lí- Luân phiên các loại cây trồng khác nhau trên một đơn vị diện tích- Sử dụng giống chống sâu, bệnh	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

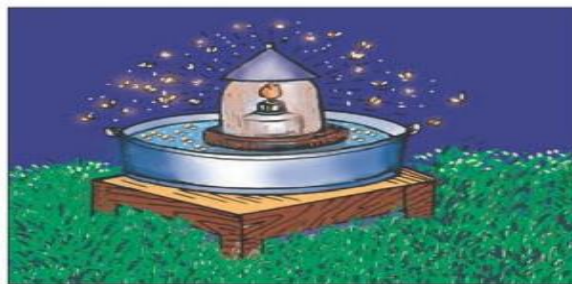
GHI NHỚ

- Vệ sinh đồng ruộng
- Làm đất
- Gieo trồng đúng thời vụ
- Chăm sóc kịp thời, bón phân hợp lí
- Luân phiên các loại cây trồng khác nhau trên một đơn vị diện tích
- Sử dụng giống chống sâu, bệnh

2.2. Biện pháp thủ công

Hình 21. Bắt sâu hại

Hình 22. Bẫy đèn

Em hãy nêu ưu, nhược điểm của biện pháp thủ công phòng trừ sâu, bệnh.

GHI NHỚ

Dùng tay bắt sâu hay ngắt bỏ những cành, lá bị bệnh. Ngoài ra còn dùng vợt, bẫy đèn, bả độc để diệt sâu hại

2.3. Biện pháp hóa học

Quan sát hình 23, em cho biết thuốc hóa học được sử dụng trừ sâu, bệnh bằng những cách nào ?

Hình 23. Cách sử dụng thuốc hóa học trừ sâu, bệnh

GHI NHỚ

- Sử dụng các loại thuốc hóa học để trừ sâu, bệnh
- Khi sử dụng thuốc cần đảm bảo các yêu cầu sau:
 - + Sử dụng đúng loại thuốc, nồng độ và liều lượng
 - + Phun đúng kỹ thuật
 - + Đảm bảo an toàn lao động

2.4. Biện pháp sinh học

GHI NHỚ

Sử dụng một số loại sinh vật như nấm, ong mắt đỏ, bọ rùa, chim, ếch, các chế phẩm sinh học để diệt sâu hại

2.5. Biện pháp kiểm dịch thực vật

GHI NHỚ

Sử dụng hệ thống các biện pháp kiểm tra, xử lý những sản phẩm nông, lâm nghiệp khi xuất, nhập khẩu hoặc vận chuyển từ vùng này sang vùng khác nhằm ngăn chặn sự lây lan của sâu, bệnh hại nguy hiểm

IV. THỰC HÀNH NHẬN BIẾT MỘT SỐ LOẠI NHÃN HIỆU CỦA THUỐC PHÒNG TRỪ SÂU, BỆNH HẠI

1. Vật liệu và dụng cụ cần thiết

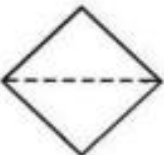
- Một số nhãn hiệu thuốc của 3 nhóm độ

2. Quy trình thực hành

2.1. Nhận biết nhãn hiệu thuốc trừ sâu, bệnh hại

- a. **Phân biệt độ độc:** của thuốc theo kí hiệu và biểu tượng qua nhãn mác

GHI NHỚ

	<p><i>Nhóm độ 1: "Rất độc", "Nguy hiểm" kèm theo dấu lâu xương chéo trong hình vuông đặt lệch, hình tượng màu đen trên nền trắng. Có vạch màu đỏ ở dưới cùng nhãn.</i></p>
	<p><i>Nhóm độ 2: "Độc cao" kèm theo chữ thập màu đen trong hình vuông đặt lệch, hình tượng màu đen trên nền trắng. Có vạch màu vàng ở dưới cùng nhãn.</i></p>
	<p><i>Nhóm độ 3: "Cẩn thận" kèm theo hình vuông đặt lệch có vạch rời (có thể có hoặc không) ; có vạch màu xanh nước biển ở dưới nhãn.</i></p>

- b. **Tên thuốc:** bao gồm tên sản phẩm, hàm lượng chất tác dụng, tên thuốc

Ví dụ: Padan 95 SP

DẶN DÒ: Ghi và học nội dung ghi nhớ
Xem trước nội dung bài 15,16

Trường THCS Chi Lăng
Lớp..... Mã Số.....

Họ tên:.....

BÀI KIỂM TRA THƯỜNG XUYÊN MÔN CÔNG NGHỆ 7

Câu 1: Chọn từ điền vào chỗ trống: Đất trồng là lớp bề mặt..... của vỏ Trái Đất trên đó thực vật có thể sinh sống và tạo ra sản phẩm.

- A. Tơi xốp B. Khô ráo C. Ẩm ướt D. Màu mỡ

Câu 2: Đất trồng có mấy thành phần chính:

- A. 3 B. 4 C. 2 D. 5

Câu 3: Căn cứ vào độ pH người ta chia đất thành những loại đất nào?

- A. Đất chua, đất kiềm, đất trung tính
B. Đất cát, đất sét, đất thịt
C. Đất trung tính, đất thịt, đất sét
D. Đất cát, đất thịt, đất chua

Câu 4: Ngành trồng trọt có mấy vai trò:

- A. 2 B. 3 C. 4 D. 5

Câu 5: Đất trồng gồm những thành phần nào?

- A. Phần rắn, chất hữu cơ, chất vô cơ
B. Phần rắn, phần lỏng, chất vô cơ, chất hữu cơ
C. Phần rắn, phần lỏng, phần khí
D. Phần khí, phần lỏng, chất hữu cơ

Câu 6: Đất chua có độ pH là bao nhiêu?

- A. $pH > 6,5$ B. $pH > 7,5$ C. $pH = 6,6 - 7,5$ D. $pH < 6,5$

Câu 7: Đất trồng có vai trò như thế nào đối với cây trồng?

- A. Cung cấp chất dinh dưỡng, oxi, nước và giữ cho cây đứng vững
B. Giữ cho cây đứng vững
C. Cung cấp nước, oxi
D. Cung cấp chất vô cơ cho cây trồng

Câu 8: Trong những ý sau đây thì ý nào "KHÔNG" phải là vai trò của trồng trọt.

- A. Trồng cây lấy gỗ cung cấp nguyên liệu cho xây dựng
- B. Cung cấp nguyên liệu cho các ngành công nghiệp khác
- C. Cung cấp nông sản để xuất khẩu
- D. Cung cấp lương thực, thực phẩm cho con người

Câu 9: Phần khí có vai trò gì đối với cây trồng?

- A. Cung cấp nước, giúp hòa tan các chất dinh dưỡng có trong đất
- B. Cung cấp chất dinh dưỡng cho cây
- C. Cung cấp oxi cho cây hô hấp và quang hợp
- D. Cung cấp oxi cho cây hô hấp

Câu 10: Vì sao phải sử dụng đất hợp lí?

- A. Để dành đất cho xây dựng
- B. Diện tích đất trồng ngày càng có hạn
- C. Dân số tăng cao
- D. Mất độ phì nhiêu

Học sinh làm trực tiếp trên đề và gửi lại bài kiểm tra cho bộ phận giao tài liệu học tập